

інструктором. Закінчила 1952 Літ. ін-т ім. О. М. Горького (Москва). Подвиг рад. народу у Великій Вітчизн. війні, трагізм жіночої долі тих літ становлять гол. зміст її збірок «В солдатській шинелі» (1948), «Розмова з серцем» (1955), «Вітер з фронту» (1958), «Тривога» (1963). Тема фронтового братства звучить у віршах 70—80-х рр. Високі людські почуття оспівано в зб. «У двох вимірах» (1970), «Не буває любов нещаслива...» (1973), «Окопна зірка» (1975), «Бабине літо» (1980), «Сонце — на літо» (1983), «Це ім'я» (1984). Перекладає з української (вірші Л. Дмитерка, Д. Павличка та ін.), казах., татар., болг. мов. Окремі твори Д. перекладали Л. Забашта, Н. Кашук, М. Лещенко, Т. Коломієць.

Тв.: Избранные произведения, т. 1—2. М., 1981; Мель. М., 1988; Укр. перекл.—Солдатські будні. В кн.: З вогнених літ. К., 1975; Наші «Зимові». В кн.: Голоси Росії. К., 1978; «Ти поруч — і все розквітне...». В кн.: Сузір'я, в. 19. К., 1983; Скільки коштів страждання? «Літературна Україна», 1983, 10 березня; [Вірші]. В кн.: Колодій В. Братство. Львів, 1985. *І. Г. Панченко.*

ДРУЦЕ Іон (Іон) Пантелійович (З.ІХ 1928, с. Хородіште, тепер Дондюшан. р-ну) — молд. рад. письменник. Закінчив 1957 Вищі літ. курси при Літ. ін-ті ім. О. М. Горького (Москва). Пише молд. і рос. мовами. Автор збірок оповідань «Листя суму» (1957), «Туга за людьми» (1959), «Останній місяць осені» (1964), «Повернення на круги своя» (1972), «Дзвіниця» (1973), роману-дилогії «Тягар доброти нашої» (ч. 1 — «Степові балади», 1963; ч. 2 — «Тягар доброти нашої», 1968), п'єс «Каса маре» (1960, ішла в театрах України, зокрема в Київ. укр. драм. театрі ім. І. Франка), «Дойна» (1971), «Птахи нашої молодості» (1972), «Святая святых» (1977). Пише переважно на сільс. тематику. Твори Д., в основі яких — морально-етичні конфлікти, зігріті теплим гумором і оптимізмом, проявляють глибоким ліризмом і філос. роздумами про місце людини в житті, її духовну красу й багатство, про суперечливий процес формування нової свідомості селянства. В істор. романі «Біла церква» (1982) створив образ укр. філософа й письменника 18 ст. Паїсія Величковського.

Виступає з літературно-критич. та публіцистичними статтями на гострі теми сучасності. За деякими творами Д. знято кінофільми («Останній місяць осені», за однойм. новелою; відзначено Гран-прі на Міжнар. кінофестивалі фільмів для молоді в Каннах, 1967). Окремі твори Д. перекладали М. Слов'янова, А. М'ястківський, М. Богайчук та ін.

Тв.: Укр. перекл.—Георге, удовин сип. К., 1961; Каса маре. К., 1972; Сила доброти нашої. К., 1972; Падурянка. В кн.: Сузір'я, в. 8. К., 1974; Останній місяць осені. К., 1979; Сани. В кн.: Молдавське радянське оповідання. К., 1980; Запах стиглої айви. В кн.: Сучасна молдавська повість. К., 1985; Дойна. К., 1985; Дари. Одеса, 1986; Десять літ веснянкуватих. К., 1987; Рос. перекл.—Избранное, т. 1—2. М., 1984; Святая святых. М., 1984; Повести и рассказы. К., 1986; Одиночество пастыря. М., 1988. *С. В. Семчинский.*

ДРЮОН (Druon) Моріс (23.IV 1918, Париж) — франц. письменник, член Французької академії з 1967. Навчався в Сорбонні. Під час 2-ї світової війни — учасник Руху Опору. Творчість Д. розвивалася переважно в руслі крит. реалізму, тяжіючи й до натуралізму. В трилогії «Сильні світу цього» (1947—51) на прикладі кількох поколінь бурж.-аристократ. родини показав розклад і виродження панівних класів. Автор «Пісні партизанів» (1943, у співавт.), «Листів європейця» (1944), повісті про 2-у сві-

тову війну «Остання бригада» (1946). У циклі гостросюжет. романів «Прокляті королі» (т. 1—7, 1955—77) змалював події історії Франції 14 ст. Написав монографію про Е. М. Ремарка (1952). Укр. мовою окремі твори Д. перекладали Т. Кудрявцева, М. Лук'янчикова, Л. Шендрик. Тв.: Укр. перекл.—Скандал у Марселі. «Всесвіт», 1962, № 3; Падіння стовпів. «Всесвіт», 1965, № 6—7; Тісту — хлопчик з чарівними пальцями. К., 1972; Рос. перекл.—Сильные мира сего. М., 1965; Железный король.—Узница Шато-Гайара.—Яд и корона. М., 1979; Лилия и лев.—Когда король губит Францию. М., 1979; Негоже лилиям пряхать.—Французская волчица. М., 1979.

Літ.: Евнина Е. М. Морис Дрюон. В кн.: Евнина Е. М. Современный французский роман. 1940—1960. М., 1962.

І. П. Друце.

І. П. Друце. Останній місяць осені. Київ, 1979. Обкладинка.

Галинська І. Моріс Дрюон і роман-епопея. «Всесвіт», 1966, № 10. *Д. С. Наливайко.*

ДУБИНА Микола Іванович (2.I 1932, с. Дідичі, тепер Ківерцівського р-ну Волин. обл.) — укр. рад. літературознавець, критик, доктор філол. наук з 1980, професор з 1981. Закінчив 1954 Львів. пед. ін-т. З 1967 працює в Київ. ун-ті, з 1989 — керівник Шевченківського н.-д. центру при Київ. ун-ті. Досліджує історію укр. доживотнової і рад. л-ри, взаємозв'язки л-р народів СРСР тощо. Автор праць «Сурмачі возз'єднання» (1976), «Творчість Любомира Дмитерка» (1977), «Правда звинувачує» (1982), «Патріотизм у творчості українських радянських письменників» (1987) та ін., розвідок про В. Бобинського, Д. Загула, Мирослава Ірчана, М. Тарновського, Я. Галана, О. Гаврилюка, Власа Мизинця, Мирослава Сопілки, В. Гжицького та ін. Д. належать дослідження з питань теор. та ідейної боротьби в л-рі, зокрема навколо спадщини Т. Шевченка («За правду слова Шевченка», 1989, та ін.). Упорядник видань творів багатьох укр. письменників, ряду збірників і антологій.

Тв.: Шевченко і Західна Україна. К., 1969; Слово ненависті і гніву. К., 1979. *Б. А. Деркач.*

ДУБИНСЬКИЙ Ілля Володимирович [17 (29).III 1898, с. Бутенки, тепер Кобеляцького р-ну Полтавської обл.—7.X 1989, Київ] — рос. рад. письменник. Член КПРС з 1918. Закінчив 1927 Військову академію ім. М. В. Фрунзе (Москва). Учасник громадянської війни на Україні. В 1919—37 — на команд. посадах у Червоній Армії, зокрема, в частинах Черво-

ного козацтва. В 1931—37 — відп. секретар комісії оборони Раднаркому УРСР і ЦК КП(б)У. Друкується з 1921. Провідні теми творчості Д. — громадян. війна на Україні, походи Червоного козацтва (книги «Рейди червоної кінноти», 1927; «Контрудар», 1931; «Золота Липа», 1933; «Броня Рад», 1936; «Сурмачі сурмлять тривогу», 1961; «Історія Червоного козацтва», 1986, у співавт. з В. Г. Шевчуком, та ін.), утвердження Рад. влади на селі («Перелом», 1930; «Відвага», 1932). Відтворив образи рад. військ. діячів В. М. Примакова, Й. Е. Якіра, П. Ф. Жмаченка, С. А. Туровського, П. П. Вершигори (повісті «Примаков», 1968; «Дзвін голосного бою», «Наперекір вітрам», 1964; «Спогади про соратників», «Портрети і силуети»,

І. В. Дубинський.

І. В. Дубинський. Сурмачі сурмлять тривогу. Київ, 1961. Обкладинка.

«Всерйоз і надовго», обидві — 1983, премія ім. П. Г. Тичини «Чуття єдиної родини», 1984). Показав формування нової особистості в горнилі громадян. війни. Написав автобіогр. повісті «Вікно в світ», «Шатрови (Записки тайгового комбайнера)», спогади про М. Куліша і Ю. Смолича. Твори Д. відзначаються достовірністю, глибоким осмисленням подій. Був 1937 незаконно репресований. Реабілітований 1955. Окремі твори Д. перекладали Б. Антоненко-Давидович, С. Ковганюк, І. Рябокляч та ін.

Лит.: Собрание сочинений, т. 1—4. К., 1986—88; Укр. перекл. — Контрудар. К., 1958; Золота Липа. К., 1962; Віталій Примаков. К., 1977.

Лит.: Роготченко О. Іллі Дубинському — 85. «Літературна Україна», 1983, 31 березня; Штанько Т. Так гартувалася мрія. «Літературна Україна», 1984, 19 січня; Александров В. Співець Червоного козацтва. «Літературна Україна», 1988, 31 березня.

В. С. Брюховецький.

ДУБКОВ Юхим Михайлович [справж. прізвище — Побережкін; 28.XII 1895 (9.I 1896), с. Будаївка, тепер у складі м. Боярка Києво-Святошинського р-ну Київ. обл. — 16.XI 1964, м. Торез Донец. обл.] — укр. рад. поет. Член КППРС з 1919. Учасник громадян. війни. Був на журналіст. роботі. Друкувався з 1924. Належав до Спілки сел. письменників «Плуг». Автор збірок «До комуні» (1926), «На варті» (1928), «Нова людина» (1930), «Колективна весна» (1931) — про революц. перетворення в молодій Країні Рад, творчу працю будівників соціалізму. В окремих творах Д. наслідував (і стилістично, і тематично) В. Блакитного. Використовував символістські засоби худож. абстрагування.

Лит.: Доленго М. Післяжовтнева українська література. «Червоний шлях», 1927, № 11. В. А. Бурбела

ДУБОВ Микола Іванович [22.X(4.XI) 1910, Омськ — 24.V 1983, Київ] — рос. рад. письменник. Навчався в Ленінгр. ун-ті. Жив на Україні. Автор повістей на теми виховання підліткового покоління: «На краю землі» (1951), «Вогні на річці» (1952), «Хлопчик біля моря» (1963; за останніми двома знято художні фільми), «Небо з макове зерня» (1963), «Втікач» (1966), «Рідні та близькі» (1980); роману «Горе одному» (кн. 1 — «Сирота», 1955; кн. 2 — «Жорстка проба», 1960; Держ. премія СРСР, 1970). Гостросюжетні твори Д. виховують у юного читача любов до праці, збуджують романтичну мрію про подвиг. Д. належать істор. роман «Колесо Фортуни» (1977), ряд п'єс. У театрах України поставлено п'єси Д. «Біля порога» (1947), «Настає ранок» (1950). Окремі твори Д. перекладали О. Новицький, В. Білова, Н. Мурченко, А. Янченко.

Лит.: Собрание сочинений, т. 1—3. М., 1989—90; Укр. перекл. — Біля самотнього дерева. К., 1967; Небо з макове зерня. К., 1971; Горе одному. К., 1977.

Лит.: Разгон Л. Исследователь и художник. В кн.: Русские писатели Украины. К., 1970; Разгон Л. Мир, в котором дети — не гости. Очерк творчества Н. Дубова. М., 1972; Пархомов М. Майстер «Літературна Україна», 1983, 2 червня. В. І. Кузьменко.

«ДУБОВЕ ЛІСТЯ» — літ.-худож. альманах, вийшов 1903 в Києві. Присвячений П. Кулішеві. Укладачі — М. Коцюбинський, М. Чернявський, Б. Грінченко. Крім їхніх творів, «Д. л.» містить оповідання «Мій злочин» І. Франка «Серед степів» Панаса Мирного, поему «Роберт Брюс, король шотландський» Лесі Українки вірш «Божий світ оповитий красою» П. Грабовського, твори О. Кобилянської («Битва»), М. Вороного («Що зі мною таке...»), А. Кримського [на теми з Хеййама (Омара Хайяма), Абуль-Аля (Абу-ль-Ала Гянджеві)], О. Маковея (нарис «Самота», вірші «Мені здається, я не живу...», «Коли помрем і заростом квітками»), В. Самійленка (цикл сонетів «Весна») та ін. Частина творів у «Д. л.» надр. вперше, частину — передруковано з ін. видань. Опубл. оглядову статтю Б. Грінченка про П. Куліша, бібліографічний показчик його творів, укладений А. Баликом, тощо. Уміщуючи твори письменників Наддніпрянщини, Галичини і Буковини, укладачі прагнули спільно шанувати пам'ять П. Куліша, показати кращі зразки творчості тогочасних укр. письменників. Деякі твори, що ввійшли до альманаху, зазнали цензурного втручання

Лит.: Бойко І. З українськ. літ. альманахів і збірок XIX — початку XX ст. Бібліографічний показчик. К., 1967. Ф. П. Погребенник.

ДУБОВИК Михайло Тадейович [17 (30).XII 1900, с. Межиріч, тепер Павлоградського р-ну Дніпроп. обл. — 12.XI 1942, Київ] — укр. рад. поет. Закінчив 1921 Запоріж. пед. школу та 1927 Дніпроп. ін-т нар. освіти. Працював у редакціях газет, журн. «Життя й революція», вчителював. Друкувався з 1925. Належав до Спілки сел. письменників «Плуг». Індустриалізація країни знайшла відгомін у збірках «Змагання», «Вежі» (обидві — 1930), гол. героєм яких є робітнич. народ — основна рушійна сила історії. Любов'ю до рідної землі, рад. Батьківщини пройняті збірки «Тепловій» (1940), «Багрянний листопад» (1941).

Лит.: Вибрані поезії. К., 1957. Д. М. Гамалій.

ДУБОВКА Володимир Миколайович [2 (15).VII 1900, с. Огородники, тепер Поставського р-ну Вітеб. обл. — 20.III 1976, Москва] — білорус. рад. поет. Закінчив 1925 Вищий літ.-худож. ін-т ім. В. Я. Брюсова (Москва). Був членом літ. об'єднань «Маладняк» і «Уз-